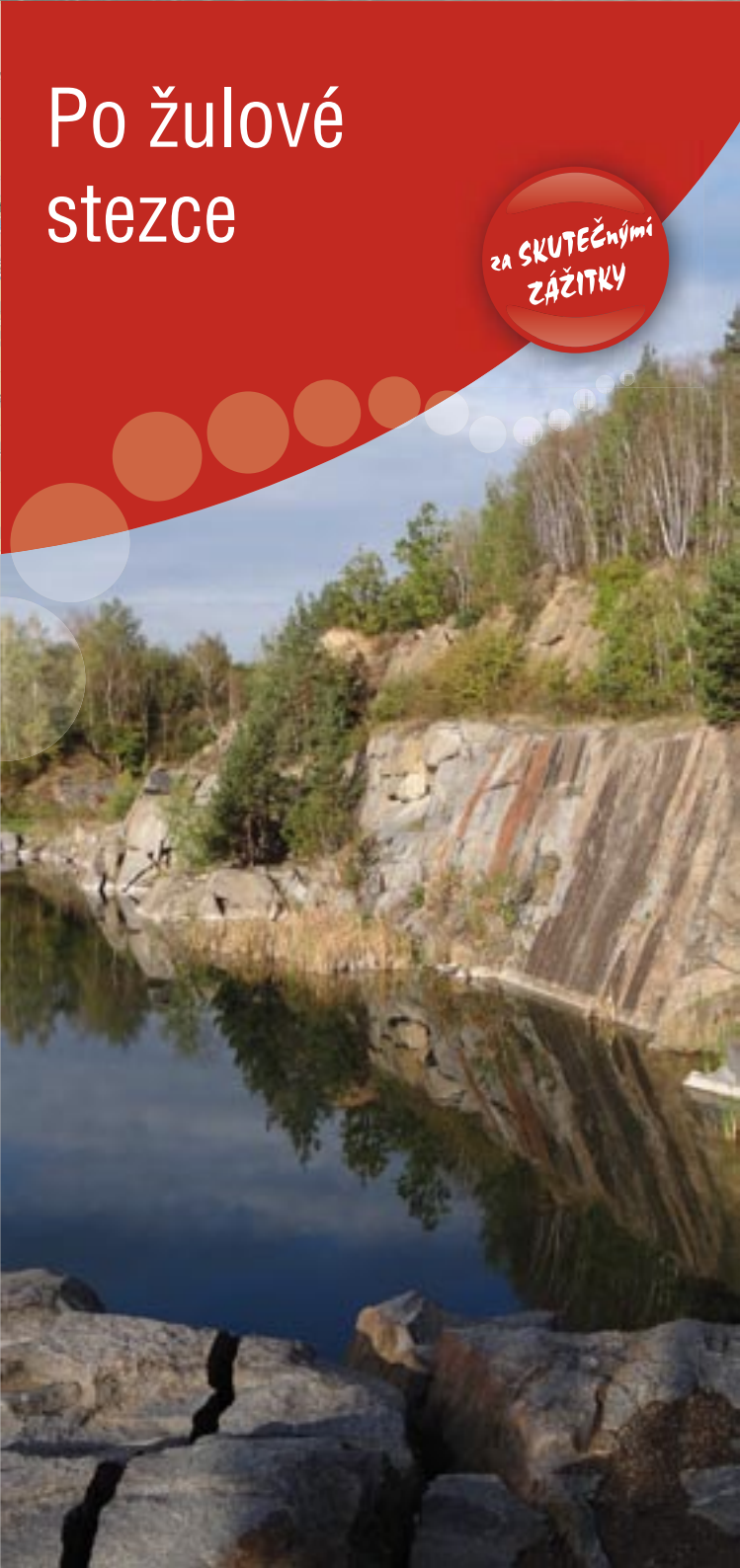

skutečnými
zážitky
ve

Po žulové stezce

Délka trasy: 4,5 km
Povrch: nepevněné polní a lesní cesty
Typ stezky: pěší
Využitelnost: celoroční
Nejvyšší bod: 425 m n. m.
Nejnižší bod: 360 m n. m.

Turistické informační centrum Skuteč

Rybičková 364, 539 73 Skuteč
tel.: 469 350 131
e-mail: tic@skutec.cz

www.skutec.cz
www.skutecsky.navstevnik.cz
www.muzeum.skutec.cz
www.vychodni-cechy.info

1

Žulovou stezkou

anob

do Horek i bez pohorek

Vrcholek zalesněného návsi na-

zřvaného od nepaměti Horky se pilnou

práci generací kameníků změnil v hlubokou

několikahektarovou jámu lomu Litická. Jedná se o stále

aktivní provoz, který sítěží dva obrovské zásobníky na rozdrncený

štěrk. Do dobývacího prostoru je vstup zakázán, ale okolí k prohlídce

založeno velké množství lomů a i když si příroda postupně vše bere

neadaptivně zpět, naideme po nich dosud řadu stop. Značeny

okruh vás provede po části z nich.

2

Skalni výchozy

Jedna z nejstarších lomských lokalit, odkud byla žula dobývána již

odědávna. Díky přírodnému terénu bylo možné získat kámen bez nut-

nosti provádět skrytku či stavět siožita zařízení jako např. jeřáby apod.

Širší využití žuly pozorujeme od druhé poloviny 19. století, kdy se ka-

men vozil do města na stavby kanálů, tarasů nebo mostků, například

na šterkování cest. V éře zahájení průmyslové těžby však byla využita

vhodnější místa a toto romantické zákoutí zůstalo zachováno.

3

Sklad stěsila

Pod stěsní je dochován čtvercový okop, který svého času sloužil jako

sklad stěsila. Byval zastřesen kuřány a přikryt hlinou. Při trhacích pra-

cích se využíval především stěsní prach, který skanin bloky odsunoval.

Doba, kdy se mohlo v lomech stěsít, bývala vždy od 12 do 13 a od 17

republicky byly ve Skutči dokonce dva obchody, které je držely skladem.

4

Kameně nakládací rampy

Huště vegetace skrývá pozůstatky ramp, na které od kamenických bud

vedly koleje úzkorozchodných polních drážek. Zvyšená hrana umožňo-

vala vykloupt korbu ocelového vozíku plnou kostek přímo do vozů - bed-

ňáků. Konečné nebo vojské spřežení je pak odvezlo přímo zákazníkovi

nebo na překladisti k železnici.

5

Lom Vamberák

Antonín Vamberky ze Skutče započal s intenzivní těžbou v roce

1933. Vyráběla se hlaavně dlažba, odseky se zpracovávaly

na štěrk a podradnější kámen (labák) na regulace řek.

Roční produkce činila 300 vagonů dlažby. Lom byl

vybaven pneumatickými kladivý, lanovým vřta-

hem a polní drážkou. Pracovalo zde na 50

dělníků. Těžbu ukončilo nařízení protek-

torálních úřadů v květnu 1942. Ve druhé

drah

úzkokolejných

lej. Celkem zde bylo 400 m

sloužil jeřáb, do lomu vedla svážná ko-

ni zařízení bylo stejně jako v předchozích provozech. Pro zdvih bloků

Protektorátním nařízením byl, tak jako v mnohých okolních lomech, pro-

1926. Jeho druhý nájemce Michal Andrusiv zde těžil v letech 1939-42.

Dnes jeden z nejhezčích zatopených lomů oblastí byl založen asi v roce

8

Andrusivův lom

váženo z nedalekého Andrusivova lomu. Na koruně valu bývala po-

Uměle vytvořeny val je ze skrytky, nekvalitního kamene a odpadu vy-

7

Kamený val

ložená polní drážka.

n. p. Velamos vyvážel nebezpečný odpad.

ročné. V současné době čeká lom na ekologickou sanaci, neboť do něj

ženo v letech 1937-42 a to 200 až 300 vagonů dlažby a 3 000 m³ štěrku

jeřáb. Rozměry lomu jsou cca 70 x 30 m. Největší produkce bylo dosa-

apod. Největší etáž dosáhla hloubky 25 m a nalámaný kámen vyřahoval

z kompresorů, pneumatických kladiv a vrtaček, polních drážek, čerpadel

Macháček. Strojní vybavení lomu ve druhé polovině 30. let sestávalo

Vznik se datuje do 20. let min. století, nejznámějším nájemcem byl Josef

6

Macháčekův lom

a 30 m na šířku byla hloubka až 22 m.

a zemínou. Jáma o rozměrech 60 m na délku

lomu zavezena stavební suti

století byla většit část

pol. minulého

13

Žulolom

Dno leží cca 18 metrů pod hladinou.

vyřah na benzínový motor. Produkce 20 dělníků činila 70 vagonů ročně.

obsluhoval ruční vrátek, až po letech nahrazený díselem motorem a do-

plněný jeřábem. Samostatnost mělo družstvo až do roku

1960. Po uzavření provozu v roce 1985 se o areál

začali starat potápěči z chrudimského Sva-

zarnu. Dnes jsou zde dvě potá-

pěčské záklaďny. Z původ-

ních objektů se zachova-

lo pouze několik be-

tonových podpěr

pro polní

drážku.

12

Modráčkův lom

František Modráček z Leštinky lom pronajímá v letech 1927-39. Die

velkem se odtud také vyvážel lomový regulační kámen, tzv. labák. Jáma

zkoušek byl prvotřídní materiál vhodný zejména pro výrobu dlažby. Ve

František Modráček z Leštinky lom pronajímá v letech 1927-39. Die

velkem se odtud také vyvážel lomový regulační kámen, tzv. labák. Jáma

zkoušek byl prvotřídní materiál vhodný zejména pro výrobu dlažby. Ve

František Modráček z Leštinky lom pronajímá v letech 1927-39. Die

velkem se odtud také vyvážel lomový regulační kámen, tzv. labák. Jáma

zkoušek byl prvotřídní materiál vhodný zejména pro výrobu dlažby. Ve

František Modráček z Leštinky lom pronajímá v letech 1927-39. Die

velkem se odtud také vyvážel lomový regulační kámen, tzv. labák. Jáma

zkoušek byl prvotřídní materiál vhodný zejména pro výrobu dlažby. Ve

František Modráček z Leštinky lom pronajímá v letech 1927-39. Die

velkem se odtud také vyvážel lomový regulační kámen, tzv. labák. Jáma

zkoušek byl prvotřídní materiál vhodný zejména pro výrobu dlažby. Ve

František Modráček z Leštinky lom pronajímá v letech 1927-39. Die

velkem se odtud také vyvážel lomový regulační kámen, tzv. labák. Jáma

zkoušek byl prvotřídní materiál vhodný zejména pro výrobu dlažby. Ve

František Modráček z Leštinky lom pronajímá v letech 1927-39. Die

velkem se odtud také vyvážel lomový regulační kámen, tzv. labák. Jáma

zkoušek byl prvotřídní materiál vhodný zejména pro výrobu dlažby. Ve

František Modráček z Leštinky lom pronajímá v letech 1927-39. Die

velkem se odtud také vyvážel lomový regulační kámen, tzv. labák. Jáma

zkoušek byl prvotřídní materiál vhodný zejména pro výrobu dlažby. Ve

František Modráček z Leštinky lom pronajímá v letech 1927-39. Die

velkem se odtud také vyvážel lomový regulační kámen, tzv. labák. Jáma

zkoušek byl prvotřídní materiál vhodný zejména pro výrobu dlažby. Ve

František Modráček z Leštinky lom pronajímá v letech 1927-39. Die

velkem se odtud také vyvážel lomový regulační kámen, tzv. labák. Jáma

zkoušek byl prvotřídní materiál vhodný zejména pro výrobu dlažby. Ve

František Modráček z Leštinky lom pronajímá v letech 1927-39. Die

velkem se odtud také vyvážel lomový regulační kámen, tzv. labák. Jáma

zkoušek byl prvotřídní materiál vhodný zejména pro výrobu dlažby. Ve

František Modráček z Leštinky lom pronajímá v letech 1927-39. Die

velkem se odtud také vyvážel lomový regulační kámen, tzv. labák. Jáma

zkoušek byl prvotřídní materiál vhodný zejména pro výrobu dlažby. Ve

František Modráček z Leštinky lom pronajímá v letech 1927-39. Die

velkem se odtud také vyvážel lomový regulační kámen, tzv. labák. Jáma

zkoušek byl prvotřídní materiál vhodný zejména pro výrobu dlažby. Ve

František Modráček z Leštinky lom pronajímá v letech 1927-39. Die

velkem se odtud také vyvážel lomový regulační kámen, tzv. labák. Jáma

zkoušek byl prvotřídní materiál vhodný zejména pro výrobu dlažby. Ve

František Modráček z Leštinky lom pronajímá v letech 1927-39. Die

velkem se odtud také vyvážel lomový regulační kámen, tzv. labák. Jáma

zkoušek byl prvotřídní materiál vhodný zejména pro výrobu dlažby. Ve

František Modráček z Leštinky lom pronajímá v letech 1927-39. Die

velkem se odtud také vyvážel lomový regulační kámen, tzv. labák. Jáma

zkoušek byl prvotřídní materiál vhodný zejména pro výrobu dlažby. Ve

František Modráček z Leštinky lom pronajímá v letech 1927-39. Die

velkem se odtud také vyvážel lomový regulační kámen, tzv. labák. Jáma

zkoušek byl prvotřídní materiál vhodný zejména pro výrobu dlažby. Ve

František Modráček z Leštinky lom pronajímá v letech 1927-39. Die

velkem se odtud také vyvážel lomový regulační kámen, tzv. labák. Jáma

zkoušek byl prvotřídní materiál vhodný zejména pro výrobu dlažby. Ve

František Modráček z Leštinky lom pronajímá v letech 1927-39. Die

velkem se odtud také vyvážel lomový regulační kámen, tzv. labák. Jáma

zkoušek byl prvotřídní materiál vhodný zejména pro výrobu dlažby. Ve

František Modráček z Leštinky lom pronajímá v letech 1927-39. Die

velkem se odtud také vyvážel lomový regulační kámen, tzv. labák. Jáma

zkoušek byl prvotřídní materiál vhodný zejména pro výrobu dlažby. Ve

František Modráček z Leštinky lom pronajímá v letech 1927-39. Die

velkem se odtud také vyvážel lomový regulační kámen, tzv. labák. Jáma

zkoušek byl prvotřídní materiál vhodný zejména pro výrobu dlažby. Ve

František Modráček z Leštinky lom pronajímá v letech 1927-39. Die

velkem se odtud také vyvážel lomový regulační kámen, tzv. labák. Jáma

zkoušek byl prvotřídní materiál vhodný zejména pro výrobu dlažby. Ve

František Modráček z Leštinky lom pronajímá v letech 1927-39. Die

velkem se odtud také vyvážel lomový regulační kámen, tzv. labák. Jáma

zkoušek byl prvotřídní materiál vhodný zejména pro výrobu dlažby. Ve

František Modráček z Leštinky lom pronajímá v letech 1927-39. Die

velkem se odtud také vyvážel lomový regulační kámen, tzv. labák. Jáma

zkoušek byl prvotřídní materiál vhodný zejména pro výrobu dlažby. Ve

František Modráček z Leštinky lom pronajímá v letech 1927-39. Die

velkem se odtud také vyvážel lomový regulační kámen, tzv. labák. Jáma

zkoušek byl prvotřídní materiál vhodný zejména pro výrobu dlažby. Ve

Zajímá vás více?

Navštivte Muzeum obuvi a kamene ve Skutči.

Historii kamenoprůmyslu zde prezentují interak-

tivní stálé expozice. Sklepní je věnována geologii,

ukázkám vzácných minerálů a zajímavých hornin,

se kterými se můžete v Horkách setkat. Obsahuje

také velké množství unikátních fotografií a doku-

mentární film o minulosti i současnosti lomařiny,

včetně netradičních podvodních záběrů. Venkovní

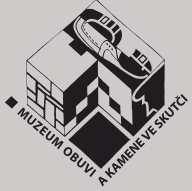
expozice věrně imituje těžbu. Jámový a stěnový

lom poskytuje materiál lamačům, kostkařům, obsluze jeřábu i lanovky.

Funguje zde svážná a při živých ukázkách i pneumatické kladivo a be-

ranová štípačka na výrobu dlažby.

Otevřeno je celoročně každý den od 9 do 12 a od 13 do 17 hodin.

ŽULOVÁ STEZKA HORKAMI

1 : 5 000

zpracoval nakladatelství PROKART, Husova 767, 472 01 Dobruška, tel. 606406627, e-mail: prokart@centrum.cz

